Gemeente Enschede

Initiatiefvoorstel Gemeenteraad

Onderwerp	Verordening tijdelijke onderzoekscommissie ‘Maatwerk uitvoering sociaal domein gemeente Enschede’		
Portefeuillehouder	Gemeenteraad		
Organisatieonderdeel	*volgt*	Aangeboden aan Raad	3 maart 2021
Stuknummer (invulling door Griffie)		Corsanummer	2100018681

Wij stellen u voor te besluiten om:

1. Op grond van artikel 84 Gemeentewet een tijdelijke onderzoekscommissie ‘Maatwerk uitvoering sociaal domein gemeente Enschede’ in te stellen;
2. Bijgevoegde verordening tijdelijke onderzoekscommissie ‘Maatwerk uitvoering sociaal domein gemeente Enschede’ vast te stellen;

Argumenten

1. <u>De raad wil een onderzoek door een externe commissie</u>
   Dit naar aanleiding van de vragen die het Diaconaal Platform Enschede (DPE) aan de raad heeft voorgelegd (brief van december 2020). De wens om te komen tot voorbereidingen tot een onderzoek is door/namens een meerderheid van de fracties uitgesproken in de stedelijke commissie op 17 december 2020 en (breed) bevestigd in de stedelijke commissie van 8 februari jl.

2. <u>Er ligt voldoende startmateriaal voor een vraagstelling om aan de commissie mee te geven</u>
   Er ligt een schriftelijk overzicht van input uit alle fracties voor een voorlopige vraagstelling. Daarbij worden de volgende voorwaarden genoemd:
   - doorlooptijd van 10 weken en beschikbare middelen,
   - voldoende focus op de inbreng van DPE
   - gericht op leren
   - rekening houden met de input van partijen en college

   Er is gekozen voor een onafhankelijke externe commissie, die start met het aanscherpen en focussen van de onderzoeksvragen.

3. <u>Er komt een commissie van drie externe leden die nog in maart kan worden geïnstalleerd en per 1 april a.s. aan de slag kan. Deze commissie kan naar wens externe onderzoekers inschakelen.</u>
   Naar analogie van de commissie Buurmeijer van 2009 (aanbesteding WMO Huishoudelijke hulp) betreft het ook hier een tripartite commissie: een onafhankelijk voorzitter met gezag en reputatie, één lid met een stevig profiel in kader van het wetenschappelijk onderzoek naar uitvoering wetten sociaal domein, en één lid met stevig profiel in onafhankelijk ombudswerk/rechtsbescherming.
   Indien deze commissie dat wenst of nodig acht, kan een extern onderzoeksbureau worden ingeschakeld om het onderzoek uit te voeren. Dit bureau werkt dan onder de verantwoordelijkheid van de onderzoekscommissie en wordt door hen begeleid.

4. <u>De onderzoekscommissie wordt ingesteld o.g.v. art 84 Gemeentewet met een instellingsbesluit van de raad en een verordening</u>
   Deze commissie krijgt de status van art 84 Gemeentewet, omdat de alternatieven (art 82 en 83) niet toepasbaar zijn en uit de toets aan het draaiboek onderzoeksinstrumenten van de raad blijkt dat een raadsonderzoek cf art 155a Gemeentewet niet past. Een raadscommissie moet ingesteld worden door de raad en heeft een verordening nodig. In deze verordening worden taken en bevoegdheden opgenomen, alsmede de middelen die ter beschikking staan aan de commissie. Onderdeel hiervan is ook de instelling van een klankbordgroep bestaande uit 4 raadsleden, waarvan 2 voorgedragen door de coalitiepartijen en 2 voorgedragen door de oppositiepartijen. Deze klankbordgroep is desgevraagd voor de onderzoekscommissie beschikbaar om vragen vanuit de commissie te beantwoorden.

5. Er is sprake van urgentie om nu de concrete voorbereidingen voor de commissie af te ronden zodat de commissie tijdig (uiterlijk 1 april as.) met zijn werkzaamheden van start kan gaan.
   De griffie heeft op neutrale wijze de technische voorbereiding voor de commissie in dit voorstel en de bijgevoegde concept-verordening afgerond, e.e.a. op verzoek van de stedelijke commissie én na afstemming met de raadsleden via een memo van 18 februari jl.

6. De best denkbare leden voor een onderzoekscommissie moeten benaderd worden en bereid worden gevonden om deze opdracht te aanvaarden.
   Dit vergt werk achter de schermen. De griffie heeft op basis van de profielen van de onderzoekscommissie alle fracties gevraagd om suggesties voor eventuele kandidaten vertrouwelijk aan te leveren. Deze zijn vervolgens op een groslijst geplaatst, en het best gekwalificeerde team van kandidaten wordt door de (interim)-burgemeester gepolst. Het blijkt dat hier iets meer tijd voor nodig is, en als gevolg van het besluit van het presidium om een extra raad eind maart te plannen, kan dit ook. Doel is dus nu om, na vaststelling van de bijgevoegde verordening, in de eerstvolgende raad (planning: 29 maart) de drie leden voor de onderzoekscommissie te benoemen. Direct na installatie kan deze commissie dan ook aan de slag.

Publieksvriendelijke samenvatting

Sinds enkele jaren is de uitvoering van belangrijke wetten in het sociaal domein bij de gemeente terecht gekomen. Veel Enschedeërs zijn daardoor afhankelijk van de gemeente voor hun zorg en bijstand. Er leven vragen of de uitvoering van deze wetten voldoende rekening houdt met de individuele omstandigheden van de mensen. In de onderlinge gesprekken van gemeenteraad en college is geconstateerd dat het verstandig is om nu een aantal deskundigen van buiten de gemeente in te schakelen om onafhankelijk het vraagstuk van maatwerk in de uitvoering van het sociaal domein te onderzoeken.
De Gemeentewet heeft voor de raad een aantal onderzoeksinstrumenten beschikbaar. Op grond van het draaiboek onderzoeksinstrumenten van de raad is het voornemen om een externe commissie van onderzoek en advies in te stellen. Opdracht aan de commissie is om binnen tien weken na de installatie met openbare conclusies en advies aan de raad te komen.

Beoogd effect

Het eindrapport van de commissie, in de vorm van openbare conclusies en advies aan de raad, zal in de gemeenteraadsvergadering worden behandeld. De tijdsplanning is erop gericht dat dit kan bijdragen aan de politieke beschouwingen en integrale afwegingen die de raad in zijn behandeling van de Zomernota in juli a.s. zal doen.

Risico's
Er zijn geen voorziene en noemenswaardige risico's verbonden aan het vaststellen van deze verordening.

Financiële dekking van het voorstel
De in te stellen commissie van onderzoek en advies zal worden ondersteund vanuit de griffie. De kosten verbonden aan het instellen van een externe commissie en inhuren van onderzoekscapaciteit worden geraamd op 50.000 euro. Daarvoor zal in eerste instantie de lopende raadsbegroting worden belast (onderzoeksbudget). Bij de eindafrekening in juni 2021 wordt een tekortschietende dekking in de reguliere begroting opgevangen.

Participatie
De verordening gaat uit van voldoende participatie door zowel interne als externe stakeholders, verwijst expliciet naar de input vanuit DPE, fracties en college, en geeft tot slot vertrouwen aan de externe commissie om voldoende kwaliteit te bereiken.

Communicatie
Rechtsgeldige bekendmaking van gemeentelijke regelgeving
Via de gebruikelijke kanalen voor de bekendmaking van College- en Raadsbesluiten.

Vervolg
Na vaststelling van dit raadsvoorstel zal de benoeming van de leden van de externe commissie worden voorbereid ten behoeve van de raad van 29 maart a.s. (verwacht); het presidium bereidt de agenda voor deze gemeenteraadsvergadering voor.

Gemeente Enschede

Het lid van de gemeenteraad van Enschede, _____

(hier dienen de namen van indieners te worden opgenomen)